

Proje No	
Proje Başlığı	<i>Pelargonium graveolens</i> L'Hér Uçucu Yağının Antikandidal Aktivitesinin Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Muslime TANRISEVEN
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Özgül KARAGÜZEL, Yüksek Kimyager Kadriye YÜKSEL
Başlama- Bitiş Tarihleri	2019-2021
Projenin Toplam Bütçesi:	100 550 TL
<p>Türkler tarihsel süreç içerisinde kültür varlıkları ve geleneksel değerleri ile etkileşim içinde olduğu toplulukları etkilemiş ve bu toplulukların kültürleri üzerinde izler bırakmışlardır. Özellikle Osmanlı imparatorluğu döneminde Balkan toplulukları üzerinde olan kültürel etkinin tarihsel izleri günümüzün geleneksel ürünlerinde etkisi korumaya devam etmektedir. Ancak Osmanlı imparatorluğunun kalbi ve doğduğu topraklar olan Anadolu'da geleneksel kültürün bir parçası olan unsurlar modern teknolojilerin içerisine dahil olamadıkları ve bilimsel değerleri araştırmacılar tarafından ortaya konmadığı için günümüzde unutulmaya yüz tutmuştur. Sahip olduğu hoş koku ve aroma ile tarihsel süreçte sağlıktan sosyal yaşama her alana dahil olan ve geleneksel tatlı ve şerbet gastronomi kültürünün vazgeçilmezlerinden olan <i>Pelargonium graveolens</i> L'Hér, halk arasında bilinen ismi ile İtır, bu değerli unsurlardan biridir. Geraniaceae familyasına ait ve tıbbi değeri olan bu önemli türün sadece belirli bölgelerde tarihsel mirasın bir parçası olarak, gıda ürünlerinin üretim aşamalarında ve gastrointestinal sistem problemlerinin azaltılmasında sosyal hayatın parçası olarak geleneksel kullanımının varlığını sürdürmeye devam ettiği, ancak bu kullanımların günümüzde unutulmaya yüz tuttuğu bilinmektedir. Bilim ve teknolojik bilginin kullanımı ile gelenek ve gelecek arasında köprü kurulması ve kültüre ait unsurların bilimsel değerlerinin ortaya konması ve korunması oldukça önem arz etmektedir. Bu köprülerle geleneksel komponentlerin; insan, agro-ekosistem ve sağlık üçgenindeki fayda ve zararı ortaya konmuş olacaktır. Bu bağlamda <i>Pelargonium graveolens</i> L'Hér'e ait toprak üstü organlarının sahip olduğu aroma özellikleri, uçucu yağ içeriği ve bu uçucu yağ bileşenlerinin antimikrobiyal özellikleri birlikte dikkate alınarak değerlendirme yapılmış ve bu türün etnomedikal-geleneksel kullanımının gelecek nesillere aktarılması hedeflenerek <i>Pelargonium graveolens</i> L'Hér'e ait herbanın; insan patojenlerinden <i>Candida albicans</i>'a karşı antimikrobiyal özellikleri ile önleyici olarak kullanılma potansiyelinin araştırılması hedeflenmiştir. Antikandidal aktivitenin belirlenmesinde; konak mikroçevresinde patojenin virulansını etkileyen en önemli faktörlerden olan ortam pH'ları gözönünde bulundurulacak ve bu bağlamda deneysel modeller kurulacaktır. Böylece bu fırsatçı patojenin, patojenite gösterdiği orofarinks, GİS ve ürüne sistemine ait farklı pH ortamlarında bu patojene karşı <i>Pelargonium graveolens</i> L'Hér uçucu yağının etkileri ortaya konacaktır. Bu modelleme ile fırsatçı patojen <i>C. albicans</i>'a karşı doğal-tıbbi bitki kökenli ürün geliştirmenin basamaklarından ilki aşılmış olacaktır. Aynı zamanda bu çalışma ile İtır'ın geleneksel hayattaki yerinin bilimsel değeri ile birlikte ortaya konacağı yeniden hayat bulacağı düşünülmektedir.</p>	
Anahtar Kelimeler: <i>Pelargonium graveolens</i> L'Hér, Uçucu Yağ, İtır, GC-MS-FID, Geleneksel Kullanım, Antikandidal aktivite, <i>Candida albicans</i> .	